

การอภิปรายผล

โดยทั่วไปขั้นตอนการสร้างเสริมหรือซ่อมแซมเคลือบรากฟัน มีความใกล้เคียงกับการสร้างเนื้อเยื่อกระดูกและเนื้อฟัน โดยเซลล์สร้างเคลือบรากฟันจะเริ่มการเพิ่มจำนวนเซลล์ การแปรสภาพ การสร้างสารเมทริกซ์นอกเซลล์และการตกตะกอนแร่ธาตุตามลำดับ³¹⁻³²

ว่านหางจระเข้เป็นสมุนไพรที่นำมาใช้ในการรักษาแผลไฟไหม้ โดยอะซีแมนแนนเป็นสารโพลีแซคคาไรด์ที่สกัดจากส่วนหัวว่านหางจระเข้และได้ถูกเสนอแนะเป็นสารออกฤทธิ์หลักของส่วนหัวว่านหางจระเข้³³ จากการศึกษาของผู้วิจัยพบสารอะซีแมนแนนมีผลกระตุ้นการหายของแผลในช่องปากและสร้างเนื้อฟันซ่อมเสริมในสัตว์ทดลอง^{10,30} ดังนั้นการศึกษาค้นคว้านี้เป็นการทดสอบความเป็นไปได้ในการนำอะซีแมนแนนมากระตุ้นการสร้างเคลือบรากฟันในแง่การเพิ่มจำนวนเซลล์ การแปรสภาพ การหลั่งสารเมทริกซ์นอกเซลล์ และการตกตะกอนแร่ธาตุในเซลล์สร้างเคลือบรากฟัน

เนื่องจากข้อจำกัดในการแยกและเพาะเลี้ยงเซลล์ปฐมภูมิสำหรับเซลล์สร้างเคลือบรากฟันจากรากฟันมนุษย์ ทำให้ผู้วิจัยเลือกใช้เซลล์ไลน์สร้างเคลือบรากฟันเอสซีอีเอ็ม-2 ของมนุษย์ ที่มีการดัดแปลงทางด้านพันธุกรรมด้วยการใส่ยีน human Telomerase Reverse Transcriptase (hTERT) ลงในสายโครโมโซม จากการศึกษาของ Kitagawa และคณะ พบเซลล์ไลน์สร้างเคลือบรากฟันเอสซีอีเอ็ม-2 มีคุณสมบัติในการแสดงออกของยีนที่สำคัญต่อการสร้างเคลือบรากฟันและสามารถสร้างเนื้อเยื่อแข็งเมื่อใส่เข้าชั้นใต้หนังของหนู nude mice¹⁵

เทคนิคการหาปริมาณสารรังสีโทมิดินที่เข้าร่วมในสายดีเอ็นเอสร้างใหม่ ([³H]-thymidine incorporation assay) ถูกนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์การเพิ่มจำนวนเซลล์ เทคนิคดังกล่าว

มีความแม่นยำและง่าย โดยการคำนวณปริมาณสารรังสีไหมิดินที่เป็นหนึ่งในสี่นิวคลีโอไทด์ องค์ประกอบของสายดีเอ็นเอที่สร้างใหม่³⁴ จากการศึกษาพบอะซีแมนแนนกระตุ้นการเพิ่มจำนวนเซลล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานผลของอะซีแมนแนนกระตุ้นการเพิ่มจำนวนของเซลล์สร้างเส้นใยจากเนื้อเยื่อเหงือกและโพรงฟัน^{10,30}

นอกจากนี้สารอะซีแมนแนนกระตุ้นการทำงานของเอนไซม์อัลคาไลน์ฟอสฟาเตส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามความเข้มข้นและระยะเวลาทดสอบ โดยความเข้มข้นสารอะซีแมนแนนที่เหมาะสมคือ 4 และ 8 มิลลิกรัมต่อมิลลิตร เอนไซม์นี้ใช้เป็นตัวชี้วัดเริ่มต้นของการแปรสภาพของเซลล์สร้างเคลือบรากฟันและการตกตะกอนแร่ธาตุ เพื่อการสร้างเคลือบรากฟัน ในหนูเมาส์ที่มีการทำลายของจินอัลคาไลน์ฟอสฟาเตสและผู้ป่วยที่มีระดับฟอสเฟตในเลือดต่ำ พบการสร้างกระดูกและเคลือบรากฟันลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ²⁶⁻²⁸ โดยเอนไซม์อัลคาไลน์ฟอสฟาเตสจะทำการลายไพโรฟอสเฟต ซึ่งเป็นตัวยับยั้งการสร้างและการโตขึ้นของกระดูกไฮดรอกซีอะพาไทต์ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของกระดูกและเคลือบรากฟัน³⁵ ผลที่ได้นี้สอดคล้องกับการศึกษาของนวรณและคณะที่พบว่าอะซีแมนแนนกระตุ้นการทำงานของเอนไซม์อัลคาไลน์ฟอสฟาเตสในเซลล์โพรงฟันของมนุษย์³⁰

คอลลาเจนและออสติโอพอนดินเป็นเมทริกซ์โปรตีนที่สำคัญต่อเคลือบรากฟัน และมีผลชักนำการแปรสภาพของเซลล์ตั้งต้นเคลือบรากฟันเป็นเซลล์สร้างเคลือบรากฟันสมบูรณ์ การยึดติดของเซลล์ การเพิ่มจำนวนเซลล์และการทรงชีพของเซลล์³⁶⁻³⁸ โดยคอลลาเจนทำหน้าที่เพิ่มความแข็งแรงของเนื้อเยื่อ และเป็นโครงร่างสามมิติ สำหรับการตกสะสมของผลึกไฮดรอกซีอะพาไทต์³⁹ ส่วนออสติโอพอนดินจะช่วยในการยึดติดของเซลล์โดยผ่านโดเมนอาร์จินีนที่

ประกอบด้วยกรดอะมิโนอาร์จินีน-ไกลซีน-แอสปารจีนไปยึดติดกับอินทีกริน (integrin) บนผิวเซลล์³²

ถึงแม้การศึกษาครั้งนี้จะไม่สามารถบอกกลไกเชิงลึกของอะซีแมนเนนต่อการเพิ่มจำนวนเซลล์ การแปรสภาพ การสร้างโปรตีนเมทริกซ์นอกเซลล์และการตกตะกอนแร่ธาตุในเซลล์สร้างเคลือบรากฟัน แต่จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาจากมวลโมเลกุลและโครงสร้างของอะซีแมนเนน ผู้วิจัยคาดว่าอะซีแมนเนนควรจับกับตัวรับบนผิวเซลล์และส่งสัญญาณเข้าสู่เซลล์ โดยมีการรายงานกลุ่มครอบครัวตัวรับแมนโนส ประกอบด้วยกลุ่ม M-type phospholipase A2 receptor, กลุ่ม DEC-205/gp200-MR6 และกลุ่ม Endo180/uPARPAP โดยกลุ่มตัวรับแมนโนสจะประกอบไปด้วย โดเมน N-terminal cysteine-rich domain, fibronectin type II domain, multiple C-type lectin-like domain (CTLDs) และ C-terminal cytoplasmic domain โดย CTLDs จะมีความจำเพาะจับกับโพลีแซคคาไรด์ที่สิ้นสุดด้วยน้ำตาลแมนโนส น้ำตาลฟูโคสหรือ เอ็นอะซีดีวูกลโคซามีน⁴⁰⁻⁴¹ แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาเพื่อยืนยันแนวความคิดดังกล่าวเป็นสิ่งที่ต้องพิสูจน์ต่อไป อีกประการหนึ่งผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มาจากการศึกษาในระดับห้องปฏิบัติการ ดังนั้นการศึกษาในสัตว์ทดลองเพื่อยืนยันผลของอะซีแมนเนนต่อการสร้างเคลือบรากฟันเป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อนำไปสู่การศึกษาในอาสาสมัครต่อไป